

Årsplan i naturfag, 5.klasse, 2022-2023

Fag: Naturfag Klasse: 5

Uke	Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
33-37	Ville vekster	Gjøre rede for betydningen av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet	Beskrive hvordan en blomsterplante er bygd opp Gjøre rede for hvordan planter kan deles inn i familier Gjøre rede for hvordan planter kan deles inn i familier	Solaris s. 6-35	Gå ut i naturen og finne planter og ville vekster. Tegne opp plantedelene. Lage en tabell og plassere matplanter i ulike plantefamilier	Muntlig aktivitet Underveisvurdering Presentasjoner Undervisning i plenum Samtaler i plenum Gruppearbeid/- samtaler Arbeid med oppgaver knyttet til tema Skriftlige prøver

38-40	Kjennetegn på liv	Gjøre rede for hvordan organismer kan deles inn i hovedgrupper, og gi eksempler på ulike organismers særtrekk	Gjøre rede for hva det betyr at noe er levende Fortelle om sola som energikilde Fortelle om hvorfor vann og næringsstoffer er viktige for livet på jorda	Solaris s. 36-55	Lage tankekart med eksempler på hvorfor vann og næringsstoffer er viktige for livet på jorda. Forsøk: Kan planter leve en stund selv om vi plukker dem?	
42-46	Blod og luft	Gjøre rede for noen av kroppens organsystemer og beskrive hvordan systemene virker sammen.	Forklare hva et organ og et organsystem er Gjøre rede for sirkulasjonssystemet og luftveissystemet Beskrive hvordan sirkulasjonssystemet og luftveissystemet virker sammen	Solaris s. 56-87	Lage et ordkart til ordet organ. Lage et flerkoloneskjema med viktige ord. Lage tegninger av hjertet som viser hjertet utenpå og inni. Forsøk: Hvor mye luft kan du puste ut? Lage modeller av luftveissystemet og sirkulasjonssystemet.	

47-50	Store forandringer	Gjøre rede for fysiske og psykiske forandringer i puberteten og samtale om hvordan dette kan påvirke følelser, handlinger og seksualitet.	Diskutere likheter og forskjeller på puberteten hos mennesker og noen andre dyr Samtale om hvordan puberteten kan påvirke følelsene Gjøre rede for noen av kroppens ytre forandringer i puberteten	Solaris s. 88-113	Samtale Likheter og forskjeller	
1-4	Stoffene i og rundt oss	Bruke partikkelmodellen til å forklare faseoverganger og egenskapene til faste stoffer, væsker og gasser Utforske faseoverganger og kjemiske reaksjoner og beskrive hva som kjennetegner dem Lese og forstå faremerking og reflektere over hensikten med disse	Lage, forklare og vurdere ulike modeller for stoff Forklare hvordan partiklenes bevegelse bestemmer stoffenes egenskaper Lese og forstå noen faresymboler	Solaris s. 114-133	Sortere stoff ++	

5-7, 9	Jorda og sola	Beskrive og visualisere hvordan døgnet, månefaser og årstider oppstår, og samtale om hvordan dette påvirker livet på jorda. Gjøre rede for jordas forutsetninger for liv og sammenligne med andre himmellegemer i universet.	Bruke modeller til å forklare dag og natt Forklare hva en årstid er Fortelle om årstidene i norsk og samisk kultur	Solaris s. 134-155	Lage et tankekart eller kolonneskjema hvor eleven skriver inn viktige ord. Lage en modell for dag og natt Lage modell for en planet Studere tabeller med soloppgang og solnedgang	
10-12	Skyv og drag	Utforske elektriske og magnetiske krefter gjennom forsøk og samtale om hvordan vi utnytter elektrisk energi i dagliglivet	Beskrive en kraft som et skyv eller et drag Gi eksempler på krefter du kan kjenne og krefter du ikke kan kjenne Beskrive hvordan vi finner bevis for at det virker en kraft	Solaris s. 156-171	Lage en tegning med en tekst til der eleven beskriver en kraft som et skyv eller et drag. Finne bevis for krefter	
13, 15 og 16	Tingene rundt oss	Utforske, lage og programmere teknologiske systemer som består av deler som virker sammen	Forklare og gi eksempler på bruk av begrepene funksjon, form, materiale og egenskap	Solaris s. 172-187	Lage et kolonneskjema med viktige ord. Beskrive tings funksjon, form,	

		Designe og lage et produkt basert på brukerbehov	Beskrive funksjonen til et system, identifisere hvilke deler systemet består av, og funksjonen til hver del Forklare hvilke krefter som gir bevegelse, og hvilke som hindrer bevegelse		materiale, egenskaper.	
17-21	Steinene forteller	Gjøre rede for hvordan det geologiske kretsløpet, platetektonikk og ytre krefter er med på å forme og endre ulike landskap.	Gjøre rede for hva et mineral er Forklare forskjellen på de tre hovedgruppene bergartene deles i Fortelle historiene til de tre hovedgruppene	Solaris s. 188-211	Lage en modell for hvordan prikkete bergarter blir til. Lage en modell for hvordan lag-på-lag-bergarter blir til Lage en modell for hvordan stripete bergarter blir til Lage en brosjyre om et mineral Presentasjon om bergarter	
22-24	Hvem spiser hva og hvem?	Utforske og beskrive ulike næringsnett og	Beskrive hva en næringskjede og et næringsnett er	Solaris s. 212-251	Lage et flerkolonneskjema der eleven forklarer	

		bruke dette til å diskutere samspill i naturen. Foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning	Forklare begrepene produsent, forbruker og nedbryter		begrepene produsent, forbruker og nedbryter Finn og tegn næringskjeder Lag ditt næringsnett Lage et meitemarkterrarium.	

Med forbehold om endringer.

Solveig Hvale Bredvei